period of 7 or 5 years is not a long period. Taking into consideration the way in which the underground drainage works are taken up and completed, this period of five years is not a long period.

Sale of Street Manure

144. Sri T. R. SHAMANNA (Fort).—

Will the Minister for Labour be pleased to state:—

(*a*) the sale proceeds realised by the Corporation of the City of Bangalore by selling street manure during the year 1964–65;

(*b*) the manner in which the manure is now being disposed of now;

(*c*) the amount derived in 1967–68 by the sale of compost or other kind of manure;

(*d*) the amount spent on departmental lorries, establishment, etc., to remove dirt, manure, etc., during the year 1967–68?

A.— Sri K. PUTTASWAMY (Minister for Labour).—

(*a*) Rs. 40,000.00.

(*b*) It is used for composting after screening the manure.

(*c*) Rs. 13,328.00 (Proceeds realised from the compost manure).

(*d*) Rs. 2,10,600.00

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂತಹ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕಸ ಮತ್ತು ಗಲೀಜನ್ನು ಮಾರುವುದರಿಂದ 64–65ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 40 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬಂದಿದೆ, 67–68ರಲ್ಲಿ 13,328 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬಂದಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಈ ಕಸ ಮತ್ತು ಗಲೀಜನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಗುಂಡಿಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ, ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ನಾತ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುವುದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಅಂಥದ್ದೇನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ತಿಲಕನಗರದಲ್ಲಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಂದ ಇಂಥ ಕಸಗಳಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಉರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಆ ಮೇಲೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಸಿವರೇಜ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಟನ್ ಗೊಬ್ಬರವಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ?

Sri K. PUTTASWAMY.—Sir, the hon. member has put two supplementaries. His first supplementary is that fire is burning in the debris continuously for the last three months. It is highly exaggerated. There were showers and the fire cannot be there.

I agree with his second point and it is our duty to see that the debris collected in Bangalore City is converted into good manure and given to agriculturists.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎ. ಚನ್ನೇಗೌಡ.—ಈಗ ಗೊಬ್ಬರದಿಂದ 13 ಸಾವಿರ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ದ್ರೀರಿ. ಇದು ಬಹಳ ಸಣ್ಣ ಮೊತ್ತವಾದುದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಿಸ್ಟ್ಸ್‌ಗೆ ಫ್ರೀಯಾಗಿ ಮಾರುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

Sri K. PUTTASWAMY.—It cannot be given free. Agriculturists will be happy if manure is made available to them at a reasonable cost.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಈಗ ಕಾರ್ಪೊರೇಶನ್‌ಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಕದ್ದು ಗೊಬ್ಬರ ಮಾಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಅದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

Sri M. S. KRISHNAN.—Sir, in 1964-65 the proceeds from the sales was Rs. 40,000 and in 67-68 it was Rs. 13,323. First of all what are the reasons for this reduction in the proceeds ?

Sri K. PUTTASWAMY.—In the year 64-65 the right of collecting the debris was leased out to contractors and their work was not satisfactory. For collecting the debris the Corporation had to send its labourers and scavengers and get the whole area cleaned. This debris which has both the contents of manure and other unnecessary material is being used to fill up certain quarries which are very huge and where water will stagnate and which has been a breeding place for mosquitoes. We want to avoid this and we are getting the pits filled up.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Will the Minister examine the dire necessity of using this debris for the preparation of manure instead of putting it for filling in those deep pits, caused as a result of quarrying stones. The other methods may be thought of for filling up pits or pumping out water for irrigation purposes ?

Sri K. PUTTASWAMY,—I agree. I would not like any material which can be converted into manure to be wasted in these days when manure is considered very essential for agriculture.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ತಮ್ಮಯ್ಯ.—ಕಾಂಪ್ರೋಸ್ಟ್ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಮಾಡಿ ಮಾರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯ ಬರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ರೈತರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಬಹುದು. ಅದುದರಿಂದ ಕೇವಲ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣಕ್ಕಾಗಿ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕಸ ಮತ್ತು ಗಲೀಜನ್ನು ಕೊಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸ ರಾಗುತ್ತದೆಯೇ ?

Sri K. PUTTASWAMY.—It has to be made available for agricultural purposes.

Sri C. K. RAJAIAH SHETTY.—Are the Government aware that Tomcos are manufacturing cyanide gas, which is a product of manure ?

Sri K. PUTTASWAMY.—Even that is being examined. We would like to acquire an up-to date machinery and convert the debris into manure.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಹೆಚ್ಚು ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಕಳ್ಳತನವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ರಾರಿಗಳು ನಿದ್ದೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಗೊಬ್ಬರ ಕ್ಲೀನ್ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

Sri K. PUTTASWAMY.—That has been the burden of song of the hon'ble member. I do not agree with what he says.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—1964-65ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 40ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಮಾರಿದ್ದಾರೆಂದು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದ್ದೀರಿ. 67—68ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 13,328 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಮಾರಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. 64-65ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಚುನಾಯಿತ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಕೂಡಿದ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಇತ್ತು. 67-68ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ತಾವು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನನ್ನು ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್‌ಮಾಡಿದಂಥ ಬಾಡಿ ಇತ್ತು. ಇದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ತಾವು ರಚಿಸಿದಂಥ ಬಾಡಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದೆ, ಮತ್ತು ಹಿಂದೆ ಚುನಾಯಿತ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂಬುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?

Mr. SPEAKER.—It is disallowed.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್.—64-65ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಗೊಬ್ಬರ ಮಾರಾಟದಿಂದ ಬಂದ ವರಮಾನವನ್ನೂ ಮತ್ತು 67-68ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅದರಿಂದ ಬಂದಂಥ ವರಮಾನವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಎಲೆಕ್ಟೆಡ್ ಬಾಡಿ ಇದ್ದಾಗ ಬಹಳ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಅದು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿತ್ತೋ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ರಚಿಸಿತಕ್ಕ ಬಾಡಿ ಇರುವಾಗ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡಿದೆಯೋ? ಎಲೆಕ್ಟೆಡ್ ಬಾಡಿ ಇದ್ದಾಗ ಗೊಬ್ಬರ ಮಾರಾಟದಿಂದ ಬಂದ ವರಮಾನದಂತೆ ಸರ್ಕಾರ ರಚಿಸಿರುವ ಬಾಡಿ ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೇ?

Mr. SPEAKER.—It is also disallowed.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಗಂಗಾಧರ್.—ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ರಾಜಯ್ಯಶೆಟ್ಟಿಯವರು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಡೆಬ್ರೀಸನ್ನು ಮ್ಯಾನ್ಯೂರನ್ನಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸುವಂಥ ಒಂದು ಯಂತ್ರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು, ನಾವೂ ಕೂಡ ಡೆಬ್ರಿಸ್ಸನ್ನು ಮ್ಯಾನ್ಯೂರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಮಾನ್ಯುಫ್ಯಾಕ್ಚರ್ ಆಫ್ ಸೈನೆಡ್ ಗ್ಯಾಸ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಅಂದರೆ, ಮ್ಯಾನ್ಯೂರ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಎಂದು ಅರ್ಥವೇ?

Sri K. PUTTASWAMY.—There are now modern machineries available for converting garbage into compost. That machinery we are trying to acquire. As far as manufacture of cyanide gas is concerned, I do not have information with me for the present.

2-00 P.M.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—1967-68 ಇನಪಿಯಲ್ಲಿ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಮಾರಿದ್ದರಿಂದ ಬಂದ ದುಡ್ಡಿಗಿಂತ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಸಾಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಜಾಸ್ತಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾಗಿಸುವ ಆದಳಿತದಲ್ಲಿ ಏನೋ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನಾದರೂ ತನಿಖೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಬೀದಿ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಸಾಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಲಾಖೆಯ ರಾರಿಗಳಿವೆ. 1967-68ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ 13,328 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬಂದಿವೆ. ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕಸವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಹರಾಜು ಹಾಕುವುದರ ಮೂಲಕ ಆ ಹಣ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—1967-68 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಬಂದ ಹಣ 13,328 ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಸಾಗಿಸುವ ಖರ್ಚು 21,600 ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿವೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು?

Sri K. PUTTASWAMY.—I made it very clear that is the amount incurred on maintenance of the lorry establishment for removing dirt, manure and all other debris in the City. We are maintaining nearly 150 lorries. That represents the cost of maintenance of the lorries.

Sri G. DUGGAPPA.—When the elected Corporation was in existence, the income from this particular item was Rs. 40,000 but when the Corporation was superseded the income went down to Rs. 13,000. Have Government noticed this ?

Mr. SPEAKER.—That question was asked a id answered.

ಶ್ರೀ ವಾಟಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಗೊಬ್ಬರದ ಗಾರಾಟದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಲಂಚ ಕೊಡೆವಿ ದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಅದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ,

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರದ ವೇಳೆ ಮುಗಿಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನೊಂದು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವನ್ನು ಎತ್ತುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ತಾವು ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರದ ವೇಳೆ ಮುಗಿಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಈಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಅದನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಅದು ರ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಈ ದಿವಸ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುವು ದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಾರಾವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಇವೊತ್ತಿನ ಕೊಶ್ಚನ್ ಲಿಸ್ಟಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎರ್ಲಾ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೂ ಮುಗಿಯುವವರೆಗೂ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ವೇಳೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು.

Sri M. S. KRISHNAN.—Sir, I have been standing, but the Chair has not allowed me to speak.

Mr. SPEAKER.—The Chair cannot permit every member who stands up to talk.

Hon'ble Member Sri Bangarappa has made a request for the extension of question hour by raising a Point of Order. He knows that his Point of Order has no force. I have said that 'Question Hour is over'. If the Members want all questions to be answered everyday, then they should exercise a little more restraint and ask less supplementaries. A little more restraint would enable the Chair and the House to finish all the questions.

Sri M. S. KRISHNAN.—Sir, I rise to a Point of Order.

Mr. SPEAKER.—No Point of Order can be raised on the observations of the Chair.

I call upon Sri M. Nagappa to put his Short-Notice Question No. 4.

SHORT NOTICE QUESTION AND ANSWERS

Burst of a water tank in Raichur

4. **Sri M. NAGAPPA** (Raichur).—

Will the Minister for Labour be pleased to state :—

(*a*) whether it is a fact that four persons died due to the burst of Water Tank constructed by the City Municipal Council at Raichur Town on 26th May, 1968 ;

(*b*) if so, the reason for bursting of the new tank ;